

YAZIM KURALLARI

**Mesut
BAYAR**

 [bizturkceogretmeniyiz](https://www.instagram.com/bizturkceogretmeniyiz)

**Duygu
AKKAYA SALMAN**

 [duyguluturkce](https://www.instagram.com/duyguluturkce)

YAZIM KURALLARI

1. Aşağıda büyük harflerin kullanıldığı yerlerle ilgili bazı kurallar verilmiştir:

- Yer adları (kita, bölge, il, ilçe, semt vb.) büyük harfle başlar.

Uyarı: Özel ada dâhil olmayıp tamlama kuran şehir, il, ilçe, belde vb. sözcükler küçük harfle başlar.

- Yer adlarındaki ilk isimden sonra gelen ve deniz, nehir, göl, dağ, boğaz vb. tür bildiren ikinci isimler büyük harfle başlar.
- Yer, millet ve kişi adlarıyla kurulan birleşik kelimelerde sadece özel adlar büyük harfle başlar.

Bu kurallara göre,

- Ana yurdu Türkiye olan Ankara kedisi, uzun tüylü kedi soylarından biridir.
- Zigana geçidi, Doğu Karadeniz ile Orta Anadolu yaylaları arasında bir geçiş noktası durumundadır.
- İzmir'in Selçuk ilçesine bağlı Şirince Köyü, yılda 1,5 milyon ziyaretçi sayısı ile rekora koşuyor.
- Önümüzdeki hafta Doğu Anadolu'nun kuzey kesimlerinde kar yağışı bekleniyor.

cümlelerinden hangilerinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) I ve II   B) I ve IV   C) II ve III   D) III ve IV

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük harflerin yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- Konfüçyüs "Doğru olan şeyi gördüğü hâlde yapmamak cesaretsizliktir." der.
- Yazarın "Boğaziçi Şingir Mıngır" adlı deneme kitabını çok beğendim.
- Sanatçının "Gece Bekçileri" adlı tablosu dünyaca tanınmıştır.
- Her evde mutlaka bir İngiliz anahtarı bulunmalıdır.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- Yan komşumuz Sayın Nihal hanım çok iyi biriydi.
- Askerdeyken komutanımız Binbaşı Recep Bey'di.
- Dedesesi Cumhurbaşkanı İsmet İnönü'nün danışmanlığını yapmış.
- Son konuşmayı Burak Tezkereci Bey yapacak.

Büyük Harflerin Kullanıldığı Yerler

- Cümleler ve dizeler büyük harfle başlar.

Her gün kitap okurdum.

- Millî, dinî bayram ve özel gün adları büyük harfle başlar:

Sevinçliyim çünkü Kurban Bayramı yaklaştı.

- Kişi adları, saygı sözleri, ünvanlar, lakaplar ve rütbe adları, hayvanlara verilen adlar büyük harfle başlar:

Komşumuz Yüzbaşı Kadir Bey ile buluşacağız.

Minik kedimiz Maviş, akşamüstü bizi kapıda karşıladı.

- Dil, ulus, devlet, din, ülke, mezhep adları büyük harfle başlar:

Bugün yeryüzünde İslamiyet ve Hristiyanlık yaygındır.

- Yer adları (kita, bölge, il, ilçe, köy, semt) büyük harfle başlar. İlk isimden sonra gelen ve deniz, nehir, göl, dağ, boğaz vb. tür bildiren ikinci isimler büyük harfle başlar:

Doğu Anadolu'daki Çoruh Nehri'ni gördünüz mü?

Artık Marmara Denizi de Van Gölü de kirlendi.

- Özel ada dâhil olmayıp tamlama kuran şehir, il, ilçe, belde, köy vb. sözler küçük harfle başlar:

Ankara ilinin Haymana ilçesine gidiyoruz.

BÜYÜK HARFLERİN KULLANILDIĞI YERLER

- ▶ Kitap, dergi, gazete ve sanat eserlerinin (tablo, heykel, müzik) her kelimesi büyük harfle başlar:

Johannes Vermeer'in İnci Küpeli Kız tablosu meşhurdur.

Kitapçıdan Türk Edebiyatı dergisi ile Mor Salkımlı Ev kitabını aldım.

- ▶ Gezegen ve yıldız adları büyük harfle başlar. Bu sözcükler, gezegen anlamı dışında kullanıldığında ise küçük harfle başlar:

Önümüzdeki yıllarda Dünya ile Ay arasında yolculuk yapılacak.

Çitalar, dünyanın en hızlı hayvanlarıdır.

- ▶ Tarihi olay, çağ ve dönem adları büyük harfle başlar:

Fatih Sultan Mehmet Orta Çağ'ı kapatıp Yeni Çağ'ı açmıştır.

Askerimiz Çanakkale Savaşı'nda destan yazmıştır.

- ▶ Saray, köşk, han, kale, köprü, kule; mahalle, meydan, bulvar, cadde, sokak adlarında geçen mahalle, meydan, bulvar, sokak, cadde kelimeleri büyük harfle başlar:

Geçen hafta Beylerbeyi Sarayı'nı gezdik.

Buradan Galata Kulesi de görünüyor.

Hafta sonları Taksim Meydanı kalabalık olur.

Akşam Şelale Sokak'ta yangın çıkmış.

Bu yıl Avrasya Tüneli hizmete açıldı.

4. Kitap, makale, tiyatro eseri, kurum adı vb. özel adlarda yer alan kelimelerin ilk harfleri büyük yazıldığında ve, ile, ya, veya, yahut, ki, da, de sözleriyle mı, mi, mu, mü soru eki küçük harfle yazılır; diğer kelimelerin bütün harfleri büyükse bu kelimeler de büyük yazılır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu kurala uyulmamıştır?

- A) Ablası DİL VE TARİH-COĞRAFYA FAKÜLTESİ mezunmuş.
B) "Leyla İle Mecnun" adlı hikâye edebiyatımızda çok tutulmuştur.
C) "DİYORLAR KI" adlı bu yapıtı mutlaka okumalısın.
D) Sanatçının "Ben de Yazdım" adlı eserini sahalarda bulabilirsiniz.

5. Aşağıdaki cümlelerde yazım yanlışı yapılmıştır.

Buna göre hangi cümledeki yazım yanlışı olan sözcük yay araç içinde yanlış belirtilmiştir?

- A) Yarın doktor Feridun Bey'e muayene olacağım. (doktor)
B) Bu eserler Yontma Taş devrinden kalmış. (Taş)
C) Çizgi filmde etkilenerek köpeğine değerli adını koymuş. (değerli)
D) Burada pencere ve kapı işlerini en iyi Marangoz Kerem usta yapar. (usta)

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde özel adların yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Siz Yerebatan Sarnıcı'nı görmeden İstanbul'dan ayrılmayın.
B) Türk Tarih Kurumunun yayımladığı bu kitabı çok beğendim.
C) 23 Nisan gösterileri okulumuzun önündeki Vatan caddesinde yapıldı.
D) Bu sene Kurban Bayramı hafta sonuna denk geldiği için tatil az.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı söz konusudur?

- A) Bir zamanlar -Bundan beş yüz bin yıl önce-buralarda dinazorlar yaşamış.
B) Birçok okur Faruk Nafiz Çamlıbel'i bilir ama onun Deli Ozan adıyla şiir yazdığını bilmez.
C) Bu dönem öğrenciler Ömer Seyfettin'in Beyaz Lale ve Topuz hikâyelerini okuyacak.
D) Oğlunu Fransızcasını ilerletsin diye yurt dışına gönderecekmış.

8. Aşağıdakilerin hangisinde "güneş" sözcüğünün yazımında yanlışlık yapılmıştır?

- A) Sakın güneş tutulmasını çıplak gözle izlemeyin.
B) Bak, güneş ışıkları ne güzel yansıyor.
C) Yazın güneşte çok dolaşmamalısınız.
D) Bu cilt hastaları güneş görmemelidir.

BÜYÜK HARFLERİN KULLANILDIĞI YERLER

1. I. Kütahya'ya giderken Bilecik İline de uğradık.
II. Bu akşam Anadolu'nun doğusunda kar yağışı bekleniyor.
III. Pamukkale Travertenleri eşsiz bir güzellik, aynı zamanda şifa kaynağı.
IV. Alm.yı öğrenmek için Kadıköy'de bir kursa yazıldım.

Numaralanmış cümlelerin hangilerinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Yalnız I   B) I ve III   C) II ve IV   D) I, III ve IV

2. (I) 10. yüzyılın ikinci yarısında, Kitaylar Moğolistan'dan çıkartılır. (II) Bunun üzerine Kıpçak birliği dağıldı ve Oğuzlar Kuzey komşuları olan Türk boylarının birleşmesi ve göçleri sebebiyle ciddi baskıya maruz kaldılar. (III) Bu da Oğuz Türklerinin otorite ve güçlerini etkilemeye başladı. (IV) Yüzyılın sonlarında bölgede güçlü bir Türk birliği kendini göstermeye başladı.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV

3. Öğretmen, tahtaya yazdığı aşağıdaki cümlelerden hangisinde büyük harflerin yazımıyla ilgili yazım yanlışı olduğunu Ayşe'ye sormuştur.

- I. Okul gezisi 29 Mayıs'ta yapılacak.
II. Yetkililerin bildirdiğine göre, Batı Marmara'da hava sıcaklıkları artacak.
III. Musluğu onarmak için İngiliz Anahtarı lazım bana.
IV. Fatma Hanım, bizim on yıllık komşumuzdur.

Ayşe, numaralanmış cümlelerden hangisini söylerse öğretmenin sorusuna doğru cevap vermiş olur?

- A) I   B) II   C) III   D) IV

4. Sultan Alparslan zamanında yükseliş devrini yaşamış, Batı yönünde büyük fetihler gerçekleştirilmiş, özellikle 26 Ağustos 1071'de Malazgirt'te Bizans İmparatorluğu'na indirilen büyük tarihî darbe sonucunda, Anadolu'nun kapıları Türk milletine ardına kadar açılmıştır.

Bu cümledeki numaralanmış bölümlerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV

5. **Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerin hangisinde büyük harflerin yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?**

- A) Tolstoy'un "İnsan Ne ile Yaşar" adlı kitabını okudunuz mu?
B) Bu konuyu görüşmek üzere Bakanlar Kurulu yarın toplanacak.
C) Ülkemiz kurtuluş savaşı ile özgürlüğünü kazandı.
D) Beyazıt Kulesi önümüzdeki hafta onarımdan geçecek.

Yön Adlarının Yazımı

- Yön adları özel isimden önce kullanılırsa büyük harfle, özel isimden sonra gelirse küçük harfle başlar:

Bir araştırma için Kuzey Afrika'ya gideceğim.

Bu sene Güney Amerika sıcaklardan kavruluyor.

O kadar yer gezdim Afrika'nın kuzeyine bir türlü gidemedim.

İki haftadır Amerika'nın güneyinde fırtınalar oluyor.

- Ara yönler bitişik yazılır. Özel isimlerden önce gelen ara yönler hem bitişik hem büyük harfle başlar:

Bu rüzgâr kuzeydoğudan esmektedir.

Ülkenin güneydoğusunda daha sıcak bir iklim vardır.

Seller son yıllarda Kuzeydoğu Karadeniz'de etkilidir.

Akrabaları Güneydoğu Anadolu'da görev yapmış.

Akrabalık Adlarının Yazımı

- Akrabalık adları küçük yazılır. Bu adlar saygı ve ünvan olarak kullanıldığında büyük harfle başlar:

Sen bilmezsin ama Ayfer teyzem çok güzel kek yapar.

Annem iki gün Berk dayımlarda misafir kalmış.

Birkaç nesil, Müslüm Baba'nın şarkılarıyla büyüdü.

Şerife Bacı'nın kahramanlıkları duymayan yoktur.

BÜYÜK HARFLERİN KULLANILDIĞI YERLER

- Özel ada dâhil olmayan gazete, dergi, tablo vb. sözler büyük harfle başlamaz:

Sanatçının “Havada Bulut” hikâyesini beğendim.

Okuyanlar Varlık dergisini çok beğeniyor.

- Kitap, makale, tiyatro eseri, kurum adı gibi özel adlarda yer alan kelimelerin ilk harfleri büyük yazıldığında “ve, ile, veya, yahut” gibi bağlaçlarla “mi” soru eki küçük harfle yazılır. Özel adın tamamı büyük harfle yazıldığında bunlar da büyük yazılır:

“Suç ve Ceza” romanını sen de okudun mu?

“SUÇ VE CEZA” romanını sen de okudun mu?

- Yer, millet ve kişi adlarıyla kurulan birleşik kelimelerde sadece özel adlar büyük harfle başlar:

Ben Amasya elmasını severim.

Yaz gelince Maraş dondurması yeriz.

- Belirli bir tarihi belirten ay ve gün adları büyük harfle başlar. Belirli bir tarihi belirtmeyen ay ve gün adları ise küçük harfle başlar:

29 Ekim yurtta törenlerle kutlandı.

17 Aralık 2010 Perşembe günü doğmuştu kardeşi.

Bize ekimde gelen bu haber çok sevindiriciydi.

Müdür, şirkete sadece salı günleri gelmiyordu.

- Kurum, kuruluş ve kurul adlarının her kelimesi büyük harfle başlar. Bu adlara gelen çekim ekleri kesme işaretiyle ayrılmaz:

Türk Dil Kurumunun yeni sözlüğünü aldım.

6. (I) Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin İttifak Devletleri'nin yanında, Rusya'nın karşısında yer almasının kesinleşmesiyle Ayastefanos Rus Abidesi'nin yıkılması millî bir dava hâline gelir, özellikle yazdığı makalelerle Aka Gündüz konuyu bütün halkın sorunu hâline getirir. Savaşın ilan edilmesinden on üç gün sonra (II) 14 Kasım 1914'te saat (III) 08-30'da Yeşilköy yakınlarındaki Ayastefanos Rus Abidesi, davullar çalınıp ezanlar okunarak büyük bir kalabalığın önünde (IV) Teğmen Bahri Doğanay tarafından dinamitleyerek havaya uçurulur ve ilk Türk filmi bu sırada çekilir.

Bu parçadaki numaralanmış sözlerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Yaralı adamı hemen Şişli Devlet hastanesine götürdüler.
B) Ertesi gün Sığırtmacı Mustafa'nın evlerinin önünde bir araba durdu.
C) Yazar Dolmabahçe Sarayı'nı oldukça etkili bir şekilde anlatmış.
D) 29 Ekim 1938'de Cumhuriyet Bayramı daha farklı kutlanmıştır.

8. Ay ve gün adları belli bir tarih bildiriyorsa büyük harfle, bildirmiyorsa küçük harfle başlar.

Bu açıklamaya göre,

- I. Batı Karadeniz'i gezmek için Nisan ayının sonunun gelmesini bekliyordu.
II. Herkesi merak içinde bırakan gizemli olay 2015'in şubatında aydınlatılmıştı.
III. 30 Ağustos Zafer Bayramı'nda Hatay'a gideceğim.

cümlelerinin hangilerinde yazım yanlışı vardır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve II D) II ve III

9. Konya'nın Yukarı Çumra İlçesi sınırları içinde yapılan kazılarda ^ICilalı Taş Devri'ne ait yapılara ve bazı ^{II}kişisel eşyalara ulaşıldı. Bu da gösteriyor ki ^{III}Konya Ovası ve çevresinde çok eskiden beri ^{IV}farklı medeniyetler yaşamış.

Bu parçadaki numaralanmış bölümlerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV

10. İbni Haldun, Tarih ve Sosyoloji (I) alanında yapmış olduğu çalışmalar ile hem Osmanlı Devleti'ne hem de Avrupalı (II) bilim insanlarına ilham kaynağı oldu. O sadece tarihsel hikâyeleri aktarmakla kalmadı, aynı zamanda bu olayların, orada yaşayan insanlara etkilerini de söyleyerek ^{III}yeniyeni (III) bir tarih anlatımı ortaya çıkardı. Böylece ^{IV}tarih (IV), aynı zamanda ders çıkartılabilecek bir bilim alanı hâline dönüştü.

Yukarıdaki metinde altı çizili kelimelerden hangisinin yazımı ile ilgili yanlışı yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

TARİHLERİN YAZIMI, SAYILARIN YAZIMI

1. I. Kayak yapmak için 2024'ün Ocak ayında Uludağ'a gitmeye karar verdik.
II. Takımlar, 50000 kapasiteli stadyumda maç yaptılar.
III. Bu yılki kayısı festivali 10 Ağustos salı günü başlayacak.
IV. 2024 yılında ziyaret etmeyi planladığım Göbeklitepe, en iyi haziran ayında geziliyormuş.

Numaralamış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) II ve III
D) II ve IV

2. 18 Mart 1915 tarihinde İtilaf Devletleri'nin toplam I irili ufaklı 231 adet gemisi ve 1.155 topu bulunuyordu. 18 büyük zırhlıdaki top sayısı ise 712'ydi. Bu toplardan 279'u Çanakkale Savaşı'na katılan II rak 7 saatlik bir bombardımanda bulunmuşlardı. Türklerin Boğaz'da toplam 13 tabyası, 230 adet topu varken bu toplardan çok azı kullanılabiliyordu. Bunların da 44'ü de ağır hasarlıydı.

IV

Bu parçadaki numaralanmış yerlerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) I
B) II
C) III
D) IV

3.

"Millî sınırlar içinde vatan bir bütündür, parçalanamaz." kararı da 23 temmuz 1919'da Erzurum Kongresi'nde alınmıştı.

Bu cümlede geçen aşağıdaki sözlerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Millî
B) Erzurum Kongresi'nde
C) 23 temmuz 1919'da
D) kararı da

4.

- I. Bugün arkadaşımın semt pazarına gidip 5'er kilo elma aldık.
II. 1975'te dünyaya gelen halam 1983'te Adana'dan ayrılmış.
III. Balıkçılar bu hafta sonu Marmara Denizi'nde sekiz yüz yirmi kiloluk bir orkinos yakalamış.
IV. Dedem, mirasının %30'unu halamla amcama verecekti.

Numaralanmış cümlelerin hangilerinde yazım yanlışı vardır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve IV

Tarihlerin Yazımı

- Tarihlerde aylar, yazıyla da rakamla da yazılabilir:
İzci kampı 12 Temmuz 2022 tarihinde yapıldı.
İzci kampı 12.07.2022 tarihinde yapıldı.
- Belli bir tarihi bildiren ay ve gün adları büyük harfle başlar:
15 Eylül Pazartesi günü ataması yapıldı.
Şirket, 1 Ocak 2023 tarihinde tüm çalışanların maaşlarına zam yaptı.
- Ay ve gün adları belli bir tarih bildirmese küçük harfle başlar:
Heybeliada'ya cumartesi günü gideceğiz.
Bu yörede mısır ve ayçiçeği nisan ayında ekilir.
- Gün, ay ve yıl bildiren sayıların arasına nokta veya eğik çizgi konur:
12.10.2023 tarihinde doktora gideceğim.
12/10/2023 tarihinde doktora gideceğim.
- Tarih bildiren sayılardan sonra gelen ekler, kesme işareti ile ayrılır:
Konser 20 Ağustos'ta açık hava müzesinde yapılacak.

Sayıların Yazımı

- Sayılar harflerle de yazılabilir. Buna karşılık saat, para tutarı, ölçü, istatistiksel verilere ilişkin sayılarda rakam kullanılır:
Bu kitap kırk beş sayfa.
Ali'den 30.000 lira borç aldı.
- Saatler ve dakikalar metin içinde yazıyla da rakamla da yazılabilir:
Saat 14.40'ta toplantı var.
Saat on dört otuzda toplantı var.

TARİHLERİN YAZIMI, SAYILARIN YAZIMI

- Birden fazla kelimedenden oluşan sayılar ayrı yazılır:

Bugün bin dört yüz adım atmışım.

- Dört veya daha çok basamaklı sayılar sondan sayılmak üzere üçlü gruplara ayrılarak yazılır ve aralarına nokta konur:

İlimizde 18.500 öğrenci var.

- Para ile ilgili işlemlerle senet, çek vb. ticari belgelerde geçen sayılar bitişik yazılır:

Çekin üstünde "yirmibeşbin" yazıyor.

- Romen rakamları tarihî olaylarda, yüzyıllarda, hükümdar adlarında, tarihlerde ayların yazılışında, kitap ve dergi ciltlerinde, maddelerin sıralanmasında kullanılır:

Kurtuluş Savaşı XX. yüzyılda yapılmıştır.

- Sayılarda kesirler virgülle ayrılır:

Bahçe duvarı 3,5 metreydi.

- Sıra sayıları yazıyla ve rakamla gösterilebilir:

Turnuvada ikinci olmuş.

Turnuvada 2. olmuş.

- Üleştirme sayıları rakamla değil, yazıyla belirtilir:

Her grupta dörder takım var. (Doğru)

Her grupta 4'er takım var. (Yanlış)

- Bayağı kesirlere getirilecek ekler alttaki sayı esas alınarak yazılır:

Tarlanın 2/3'üne buğday ektik.

- Yüzde ve binde işaretleri yazılırken sayılarla işaret arasında boşluk bırakılmaz:

Ürünleri %15 kârla sattık.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sayıların yazımında yanlışlık yapılmıştır?

- Tatilin on altıncı günü tüm izinler iptal edilince İstanbul'a döndük.
- Burak Bey, yarışmada 3'üncü olan arkadaşını tebrik etti.
- Komşumuzun 3.5 metre yüksekliğinde bahçe duvarı vardı.
- Bugünkü Türkçe dersi saat on dört otuzda başlayacak.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışlığı vardır?

- Yaz aylarında Kaş'ın nüfusu 100 binin üzerine çıkar.
- Kamptaki çocuklara ikişer tişört, bir şort, bir de şapka hediye edildi.
- İstanbul 1453'ün 29 Mayıs'ında Türk askerleri tarafından fethedilmiştir.
- Dün akşamki gösteriyi iki yüzelli kişi seyretmiş.

7. Aşağıdaki tabloda sayıların yazımı ile ilgili yanlışlık varsa "Var" yoksa "Yok" sütunu işaretlenecektir.

	Cümleler	Var	Yok
I.	On beş sene yurt dışında oturduktan sonra geçen sene ülkesine döndü.		
II.	20. yüzyılda bilim alanında yaşanan gelişmelerden ülkemiz de yararlandı.		
III.	İzciler 4'er metre aralıklarla kamp alanında dizildiler.		
IV.	Halanlar hâlâ Pınarbaşı Mah. 12. Cadde'de mi oturuyor?		

Buna göre tablonun doğru işaretlenmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

A)

I.		✓
II.	✓	
III.	✓	
IV.		✓

B)

I.		✓
II.		✓
III.	✓	
IV.		✓

C)

I.		✓
II.		✓
III.	✓	
IV.	✓	

D)

I.		✓
II.	✓	
III.	✓	
IV.	✓	

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sayıların ve tarihlerin yazımında herhangi bir yanlışlık yoktur?

- 8/Mart/1915 gecesi Nusret mayın gemisi elde kalan 80 kg ağırlığındaki son 26 mayını kıyıya paralel olarak poyraz-lodos istikametinde iki sıra hâlinde ve 4,5 metre derinliğe döşedi.
- 8 Mart 1915 gecesi Nusret mayın gemisi elde kalan 80 kg ağırlığındaki son 26 mayını bu kez kıyıya paralel olarak poyraz-lodos istikametinde iki sıra hâlinde ve 4,5 metre derinliğe döşedi.
- 8 Mart 1915 gecesi Nusret mayın gemisi elde kalan 80 kilogram ağırlığındaki son yirmi altı mayını kıyıya paralel olarak poyraz-lodos istikametinde iki sıra hâlinde ve 4.5 metre derinliğe döşedi.
- 8.Mart.1915 gecesi Nusret mayın gemisi elde kalan 80 kilo ağırlığındaki son yirmialtı mayını kıyıya paralel olarak poyraz-lodos istikametinde iki sıra hâlinde ve 4,5 metre derinliğe döşedi.

DE, Kİ, Mİ'NİN YAZIMI, KISALTMALARIN YAZIMI

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “de”nin yazımı doğru değildir?

- A) Bazı bilimsel dergiler de ilginç konulardan söz eden yazılar var.
B) Türk yazarları içinde Ömer Seyfettin'i de beğenerek okurum.
C) Dersin en iyi şekilde sınıfta öğrenileceğini sakın unutma!
D) İnsanlar nereye giderse gitsin telefonunu cebinde taşıyor artık.

2.

Türkçede üç tane “ki” vardır:

- Bağlaç olan “ki”, birbiriyle ilgili kelime ya da cümleleri bağlar ve ayrı yazılır.
- Sıfat yapan “-ki”, eklendiği sözcüğü sıfat yapar ve bitişik yazılır.
- Zamir olan “-ki”, ismin yerini tutar ve bitişik yazılır.

Bu bilgiye göre aşağıdaki cümlelerden hangisinde “ki”nin yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Hırsız elindekini bırakıp hızla koşmaya başladı.
B) Salonun duvarındaki saatin tik takları beni çok rahatsız etti.
C) Sizin arabanın modeli bizimki kadar eski iyi.
D) Elimizi çabuk tutalımki, işleri bitirip gezmeye vakit kalsın.

3. Aşağıdaki özdeyişlerin hangisinde yazım yanışı yoktur?

- A) Bil ki mutlu son diye bir şey yoktur çünkü bir şeyde son varsa orada mutluluk yoktur.
B) Bu dünyada ki en zor şey, kendi kendine sadık kalmaktır.
C) Mutlu olmanın iki yolu vardır: Ya isteklerinizi azaltacaksınız ya da imkânlarınızı zorlayacaksınız.
D) Öyle alçak bir kapıdır ki açlık, geçilmesi zorunlu oldumu insan ne denli büyükse o kadar çok eğilir.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru eki “mi”nin yazımı doğrudur?

- A) Eskiden sokak lambaları yandımı evimizin yolunu tutardık.
B) Son yıllarda akarsularımızın kirlendiğini fark ediyormusunuz?
C) Bundan sonra da seni kandıracaklarının farkında değil mi sin?
D) Kütüphanedeki kitapların bir bölümünü arkadaşlarına mı vermek istiyorsun?

Da, De'nin Yazımı

➤ Türkçede iki türlü “da, de” vardır. Bunlardan biri bağlaçtır, diğeri ise durum ekidir.

➤ Bağlaç olan “da, de” ayrı bir sözcük olduğu için her zaman ayrı yazılır. Durum eki olan “-da / -de” ise ek olduğu için her zaman bitişik yazılır:

Çantasında kalem de vardı.

Bahçede çocuklarla oynadık.

➤ Bağlaç olan “da, de”nin “ta, te” şekli yoktur; hâl eki olan “-da, -de” ise ünlü ve ünsüz uyumlarına göre “-da/-de, /-ta/-te” şeklinde yazılır:

Derse kitap da getirmemiş.

Kitapta birkaç resim var.

Not

Bağlaç olan “da, de” “bile, dahi” anlamına gelir. Cümleden çıkarıldığında cümlenin anlamında daralma olsa da bozulma olmaz. Hâl eki olan “-da/-de” ise eklendiği sözcüğe “yer, zaman” anlamı katar. Cümleden çıkarıldığında cümlenin anlamı bozulur.

Ki'nin Yazımı

➤ Bağlaç ve ek olmak üzere iki türlü “ki” vardır. Bağlaç olan “ki” bir sözcük olduğu için her zaman ayrı yazılır. Ek olan “-ki” ise ilgi zamiri olarak kullanılır veya eklendiği sözcüğü sıfat yapar. Her iki durumda da kendinden önceki sözcüğe bitişik yazılır:

Biraz dinlen ki kendine gelesin.

Balkondaki çiçekler solmuş.

➤ Birkaç örnekte, “ki” bağlacı kalıplaşmış olduğu için bitişik yazılır:

Sanki, oysaki, mademki, belki, hâlbuki, çünkü, illaki, meğerki.

DE, Kİ, Mİ'NİN YAZIMI, KISALTMALARIN YAZIMI

Mi'nin Yazımı

- Soru eki "mi / mi / mu / mü" her zaman kendinden önceki sözcükten ayrı yazılır.
- Bir cümlede, soru eki "mi"-den sonra gelen ekler, bu eke bitişik yazılır.

Kisaltmaların Yazımı

- Kuruluş, ülke, kitap, dergi ve yön adlarının kısaltmaları her kelimenin ilk harfinin büyük olarak yazılmasıyla yapılır: MEB (Millî Eğitim Bakanlığı)
- Gelenekleşmiş olan T.C. (Türkiye Cumhuriyeti) ve T. (Türkçe) kısaltmalarının dışında büyük harflerle yapılan kısaltmalarda nokta kullanılmaz.
- Büyük harflerle yapılan kısaltmalara getirilen eklerde kısaltmanın son harfinin okunuşu esas alınır: TDK'nin
- Kısaltması büyük harflerle yapıldığı hâlde bir kelime gibi okunan kısaltmalara getirilen eklerde kısaltmanın okunuşu esas alınır: ASELSAN'da
- Küçük harflerle yapılan kısaltmalara getirilen eklerde kelimenin okunuşu esas alınır: kg'da (kilogramda)
- Numara sözünün kısaltması da kelime gibi okunduğundan getirilecek olan ek okunuşu göre yazılacaktır: No.lu
- Sonunda nokta bulunan kısaltmalarla üs işaretli kısaltmalara gelen ekler kesmeyle ayrılmaz. Bu tür kısaltmalarda ek noktadan ve üs işaretinden sonra, kelimenin veya üs işaretinin okunuşuna uygun olarak yazılır: İng.den

5. Gülbahar gelmiş, bir köşede duruyordu. Fadime ona bakmadı bile. Gülbahar onun bu tutumundan dolayı üzüldü. Konuşmadı. Böylemi olacaktır? Öyleyse bu kadın neden canını göze almış ta buraya gelmişti? Gülbahar herşeyi anlıyor, içindeki sevgi aynı ölçüde öfkeye dönüşüyordu.
- I
II
III   IV

Bu metindeki numaralanmış yerlerin hangisinde yazım yanlışı yoktur?

- A) I   B) II   C) III   D) IV

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru eki "mi"nin yazımı yanlıştır?**

- A) İşimizi bitirdik mi ağabeyimle birlikte babamın yanına giderdik.
- B) Önümüzdeki yıllarda hava sıcaklığının daha da artacağını biliyor mu sunuz?
- C) Son dönemde sizin oralarda da ürün rekoltesinde azalma oldu mu?
- D) İnsan sıkıntı çekmedi mi elindeki olanakların değerini tam olarak bilemez.

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kısaltmaların yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmamıştır?**

- A) Onun İng.si iyi olmadığı için başka bir tercüman bulmak zorunda kaldık.
- B) AB'inde Türkiye'nin üyelik konusu onlarca yıldır tartışılıyor.
- C) Yarın akşam ona 35 lira 50 Kr ödemeniz gerekiyor.
- D) Büyük dolu taneleri seraların 2,5 mm-lik örtülerini delik deşik etmiş.

8. I. Bu kalıntılar MÖ 500'lü yıllarda yaşayan bir uygarlığa aitmiş.
- II. Sınavla ilgili MEB'den bir açıklama bekleniyordu.
- III. Yaşlı kadın 300 gr. da pastırma almak istediğini söyledi.
- IV. TÜBİTAK'ın bilime yaptığı önemli katkıları hepimiz biliyoruz.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV

9. I. Fatih Sultan Mehmet de döktürdüğü büyük topları kullanarak kalın surları yıkmıştı.
- II. Yarınki toplantıya katılamayacağını söyleyip yanımızdan ayrıldı.
- III. Bize 23 M. uzunluğunda bir sulama hortumu gerekiyor.
- IV. AKBİL'ini yanına almadığı için otobüse binmek istememişti.

Numaralanmış cümlelerin hangilerinde yazım yanlışı vardır?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II
- C) I ve III   D) III ve IV

BİRLEŞİK SÖZCÜKLERİN YAZIMI

1. Aşağıda bazı birleşik kelimelerin yazımı ile ilgili kurallar verilmiştir:
- Hane, name sözcükleriyle kurulan birleşik sözcükler bitişik yazılır.
  - Alt ve üst sözcükleriyle oluşan birleşik sözcükler somut bir yer bildiriyorsa ayrı, somut bir yer bildirmiyorsa bitişik yazılır.
  - Kelimelerden biri veya her ikisi de anlam değişmesine uğradıysa bitişik yazılır.

Bu kurallara göre,

- I. Doktor, sol gözünün altında büyük bir it dirseği olduğunu söyledi.
- II. Adam suçüstü yakalanınca her şeyi itiraf etmek zorunda kaldı.
- III. Babam vergi dairesine gidip beyannamesini verdi.
- IV. Akşam yemeği için çiğköfte siparişi verdik.

cümlelerinden hangilerinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) I ve II   B) I ve III   C) I ve IV   D) II ve III

2.

Bitişik Yazılan Birleşik Kelimeler:

- Kelimelerden her ikisi veya ikincisi, birleşme sırasında anlam değişmesine uğradığında bu tür birleşik kelimeler bitişik yazılır.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Denizlerdeki en büyük yırtıcı, köpek balıklarıdır.
- B) Büyük ayı yıldız kümesini teleskopla gözlemledik.
- C) Çörek otunun birçok hastalığa iyi geldiği bilinmektedir.
- D) Arı kuşunun en önemli besin kaynağı bal arısıdır.
3. Alır yürür sıcak mavisi gök yüzünün,
I
Kuşlar döner uzun yağmurlardan sonra bir gün.
II
Bir yer sızlar yanar içinde büsbütün,
III
Her şeye rağmen ellerin üşür;
IV
Üşürse beni unutma!
- Bu şiirdeki numaralanmış sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?**
- A) I   B) II   C) III   D) IV
4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözün yazımı yanlıştır?
- A) Pek çok konuda seni desteklediğimi biliyorsun.
- B) Hastanın durumunu başhekimden öğreneceğim.
- C) Eserimi basacak yayın eviyle dün görüştüm.
- D) Küçük hataları affetmek, büyüklük göstergesidir.

Birleşik Sözcüklerin Yazımı

- Özgün biçimleri tek heceli bazı Arapça kökenli kelimeler "etmek, edilmek, **eylemek**, **olmak**, **olunmak**" yardımcı fiilleriyle birleşirken ses düşmesine veya ses türemesine uğradıklarında bitişik; bunun dışında ayrı yazılır:

İşleri kısa sürede halletti.

Arkadaşına yardım etmiş.

Dikkat etmeyince hasta oldu.

Cüzdanım bu sabah kayboldu.

- Kurallı birleşik fiiller bitişik yazılır:

Hafta sonu pikniğe gidebiliriz.

Evin perdelerini kapativer.

- Anlamca kaynaşmış birleşik fiiller "varsaymak, **vazgeçmek**, **elvermek**, **öngörmek**" gibi kullanımların dışında ayrı yazılır:

Yaptığı şakalarla ölçüyü kaçırdı.

Mesut'u uyardıktan dilimde tüy bitti.

- Ses düşmesine uğrayan birleşik kelimeler bitişik yazılır:

Hata yapmasına rağmen arkadaşını affetti.

- Kelimelerden her ikisi veya ikincisi, birleşme sırasında anlam değişmesine uğradığında bu tür birleşik kelimeler bitişik yazılır:

Babamın en sevdiği yemek: alı-nazik.

- Bir veya iki ögesi emir kipiyle kurulan kalıplaşmış birleşik kelimeler bitişik yazılır:

İki ülke arasında ateşkes anlaşması imzalandı.

İKİLEMELERİN, PEKİŞTİRMELİ SÖZCÜKLERİN VE SATIR SONUNDAKİ SÖZCÜKLERİN YAZIMI

1. Lütfen az çok demeyin, elinizden gelen yardımı yapın.

Bu cümledeki yazım yanlışının benzeri aşağıdaki cümlelerden hangisinde vardır?

- A) İşler yolunda gidince günlerimizi güle oynaya geçirmeye başladık.
B) Mahallemizdeki bir evi güpegündüz soymuş hırsızlar.
C) Olanı biteni arkadaşlarıma uzun uzun anlattım.
D) Kar bir başladı mı günlerce lalapapa yağar burada.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlış yapılmıştır?

- A) Upuzun ve dar bir yoldan geçmeden vadiye giremezsin.
B) Ortalık kap karanlık olunca elimizdeki fenerleri yaktık.
C) Konuyu enine boyuna tartıştık fakat bir sonuç varamadık.
D) Nehrin çevresi ıssız olduğu için kimse tek başına dolaşamıyordu.

3. Polisin yaptığı operasyonlarla suçüstü yakalanan birkaç zanlı, ifadesi alınmak üzere artarda sorgu odasına alındı.

Bu cümledeki yazım yanlışının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) "suçüstü" sözcüğünün bitişik yazılması
B) "birkaç" sözcüğünün bitişik yazılması
C) "artarda" sözcüğünün bitişik yazılması
D) "sorgu odası" sözünün ayrı yazılması

4. Bazı romanların karmakarışık yapısı vardır. Bir olay içinde başka olaylar anlatılır. Olaylar iççe geçmiş durumdadır ve herbirinin ayrı bir pırlanı vardır.

Bu metinde numaralanmış sözlerin hangisinin yazımında yanlışlık yapılmamıştır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlış yapılmıştır?

- A) Hastalıktan adamın yüzü sapsarı olmuştu.
B) Saçma sapan düşüncelerinden vazgeçti artık sağlıklı fikirler üretiyor.
C) Piknikte arılar vızır vızır etrafımızda dolanıp durdular.
D) O korkunç kazadan hiç yara almadan sapa sağlam kurtulmuştu.

6. Baharda açan rengâ renk çiçekler, ağır ağır giden faytonlar, tarihî yapılar ve masmavi plajlarıyla Bozcaada, turistleri bekliyor. 19 Mayıs da yaklaşıyorken günübürlük olarak bile kaçabileceğiniz ada; bozulmamış tarihî dokusu, bağları, serbestçe denize girilen sahilleri ve lokantaları ile bir rüya kadar güzel.

Bu metindeki altı çizili sözlerin hangisinde yazım yanlış vardır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV

İkilemelerin Yazımı

➤ İkilemeler ayrı yazılır:

Yorgun olduğu için merdivenleri ağır ağır çıktı.

Çocuklar güle oynaya parkın yolunu tuttular.

Olayın üstünden aşağı yukarı bir hafta geçmişti.

➤ "m" ile yapılmış ikilemeler de ayrı yazılır:

Para mara ne varsa hepsini yanına aldı.

Ben şaka maka bilmem, hep ciddi takılırım.

➤ İsim durum ekleri ve iyelik ekiyle yapılan ikilemeler de ayrı yazılır:

Komşuma olan borcum günden güne azalıyordu.

Hafızasında dünden bugüne ne varsa hepsini unutmaya çalışıyor.

➤ Bazı ikilemeler kalıcı isim olduklarında bitişik yazılır:

Elindeki gırgırla yerleri temizledi.

Gömleğin omuzlarında renkli fırırlar vardı.

➤ İkilemeleri oluşturan sözcükler arasına noktalama işareti konulmaz:

Yalan, yanlış sözlere itibar etme. (yanlış)

Yalan yanlış sözlere itibar etme. (doğru)

Pekiştirmeli Sözcüklerin Yazımı

➤ Pekiştirmeli sözcükler her zaman bitişik yazılır:

Babam, masmavi bir gömlek giymişti.

Yağmura yakalanmış, sırsıklam olmuşuk.

İKİLEMELERİN, PEKİŞTİRMELİ SÖZCÜKLERİN VE SATIR SONUNDAKİ SÖZCÜKLERİN YAZIMI

Satır Sonundaki Sözcüklerin Yazımı

- ▶ Türkçede heceler farklı biçimlerde oluşabilir ancak her hecede yalnız bir ünlü bulunur.
- ▶ Batı kökenli kelimeler, Türkçenin hece yapısına göre hecelere ayrılır: **band-rol**, **kont-rol**, **prog-ram**, **sürp-riz**
- ▶ Türkçede satır sonunda kelimeler bölünebilir fakat heceler bölünemez. Satıra sığmayan kelimeler bölünürken satır sonuna kısa çizgi (-) konur:

Karşıkı tepeden güneşin batışını izleyebilirsin.

- ▶ İlk heceden sonraki heceler ünsüzle başlar. Bitişik yazılan kelimelerde de bu kurala uyulur:

..... so-yadı

- ▶ Ayırmada satır sonunda ve satır başında tek harf bırakılmaz:

..... U-mudunu yitirme. (yanlış)

..... umu-dunu yitirme. (doğru)

- ▶ Kesme işareti satır sonuna geldiğinde yalnız kesme işareti kullanılır, ayrıca çizgi kullanılmaz:

..... Konya'nın

..... Ankara'da

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yoktur?

- A) Gökte bem beyaz bulutlar vardı.
- B) Elele tutuşarak halka oldular.
- C) Bunu da gözönünde bulundurun.
- D) Köyün muhtarı, gidenlerin ardından bakakaldı.

8. Aşağıdakilerin hangisinde satır sonundaki sözcüklerin yazımında yanlışlık yapılmıştır?

- A) "Ceviz Oynamaya Geldim" adlı oyunu seyrettin mi?
- B) Küçük kardeşim Selim ve ablam Emine ilkokulu Sivas'ta okudu.
- C) Doktor Caner'in ilk görev yeri memleketi Kars' miş.
- D) Komşumuzun bahçesine girer girmez hanımeli kokularıyla karşılaştık.

11. • İlk heceden sonraki heceler ünsüzle başlar. Bitişik yazılan kelimelerde de bu kurala uyulur.
- Ayırmada satır sonunda ve satır başında tek harf bırakılmaz.
  - Kesme işareti satır sonuna geldiğinde yalnız kesme işareti kullanılır; ayrıca çizgi kullanılmaz.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerin hangisinde satır sonundaki sözcüklerin yazımında yanlışlık yapılmıştır?

- A) Deprem Araştırma Enstitüsünün araştırmalarına göre Doğu Anadolu'daki en uzun deprem 1939'da Erzincan'da olmuştur.
- B) Bu şehri sevmemin en büyük sebeplerinden biri olan şenliklerine bir de bu sene çok sevdiğim uçurtma şenliği eklendi.
- C) Yıllardır sesiyle ve besteleriyle tüm ülkeyi büyüleyen sanatçı, sanat yaşamının büyük kısmını TRT Ankara Radyosu'nda geçirmiş.
- D) Ünlü halk ozanlarından Yunus Emre'nin vefatının yedi yüzüncü yıl dönümü anısına düzenlenen uluslararası sempozyum ilgi gördü.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) İpi beline sımsıkı dolamış, düşmemek için önlem almıştı.
- B) Eften püften sebeplerle keyfimizi kaçırmasına üzüldük.
- C) Oda darma dağınık olunca annemin kafasının tası attı.
- D) Mithat Bey, 12 Aralık 1995'te Kastamonu'da dünyaya geldi.

10. Caner, Almanya'dan döner dönmez ilk iş olarak ailesinin yanına gitti.

Bu cümledeki yazım yanlışının sebebi,

- I. Özel isimlerin yazımı
- II. Ses olayına uğrayan bir sözcüğün yazımı
- III. Satır sonundaki bir sözcüğün yazımı
- IV. İkilemelerin yazımı

ifadelerinden hangisidir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

SES OLAYINA UĞRAYAN SÖZCÜKLERİN YAZIMI, YAZIMI KARIŞTIRILAN SÖZCÜKLER

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ses olayına uğrayan bir sözcüğün yazımında yanlışlık yapılmıştır?

- A) Burnu kanadığı için en yakın hastaneye götürdük.
B) Faturayı ödemediğinden hattı görüşmeye kapatılmış.
C) Leyla Hanım, kedisi Minnoş kayıp olunca mahalleyi ayağa kaldırdı.
D) Öğretmenimiz üçgenin iç açıları toplamının yüz seksen derece olduğunu söyledi.

2. Aşağıda verilenlerin hangisinde yazım yanlışlığı yapılmıştır?

- A) Mutlu çocuk yetiştirmek başarılı çocuk yetiştirmekden daha önemlidir.
B) Eğitim insanın okulda öğrendiği her şeyi unuttuğunda arta kalan şeydir.
C) Aşırı stresli insanlar daha zor öğrenir çünkü stres beynin direkt öğrenme ile ilgili bölümünü etkiler.
D) Eğer öfke duyduğunuzda bir dakika sabırlı olabilirsiniz, kendinizi yüz günlük üzüntüden kurtarabilirsiniz.

3.

bekliyor	affetti	çarşanba	gitmişdi
alnında	seyir etmek	gitmiyor	başlıyacak
penbe	fikrim	İstanbul	halletmiş

Bu tabloda yazımı yanlış olan sözcüklerin bulunduğu kutular turuncuya boyandığında tablonun görünümünü aşağıdakilerden hangisi olur?

A)

B)

C)

D)

4. Çok sıcak vardı. Mustafa tere batmıştı. Dikmekte olduğu yırtık ayakkabı, Mustafa'nın elinde kalakaldı. Ötelere öyle bir daldı ki (I) ... Dışarda güneş, kasabanın eğri büğrü, bozuk, parkeleri sökülmiş caddesine alabildiğine çökmüştü. Karşı evin köşesinde ki (II) kalın yapraklı incir ağacının koyu gölgesine dili bir karış dışarda bir köpek upuzun serilmiş uyukluyordu. Bir zaman köpeğe baktı. Öyle bir isteksizdi ki (III) yırtık ayakkabı neredeyse elinden düşecekti. Yan gözle ustaya şöyle bir baktı. Usta her zamanki (IV) gibi işine dalmıştı.

Bu metinde numaralanmış yerlerin hangisinde yazım yanlışlığı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV

Ses Olayına Uğrayan Sözcüklerin Yazımı

► Dilimize Arapçadan girmiş bazı sözcükler yardımcı fiillerle birleşirken son hecedeki ünlülerini düşürür. Bu gibi sözcüklerle yapılan birleşik fiiller bitişik yazılır:

Bilim insanları yeni bir balık türü keşfettiler.

► Dilimize Arapçadan girmiş "af, his..." gibi sözcükler yardımcı fiillerle birleşirken sondaki sesler, asıllarına uyarak çift sese dönüşür. Bu tür birleşik fiiller bitişik yazılır:

Karşıdaki karaltıyı ağaç zannemiş.

► Dilimizde sert ünsüzle biten sözcükler sert ünsüzle başlayan ekler alır:

Okulun karşısında kitapçı vardı.

Saat dokuzda evden çıktı.

► İki heceli ve ikinci hecesinde i, i, u, ü dar ünlüleri bulunan bazı kelimeler ünlü harf ile başlayan bir ek aldıkları zaman kelimenin ikinci hecesindeki i, i, u, ü dar ünlü harf düşer:

Herkesin fikrini tek tek sordu.

Aklı bir karış havadaydı.

► Türkçedeki ses olaylarından biridir. a veya e ünlüleriyle biten bir fiile -yor eki getirildiğinde, fiilin son hecesindeki ünlü, i, i, u, veya ü ünlülerinden birine dönüşür:

Ders birazdan başlıyor.

► Türkçe veya yabancı kelimelerde b'den önce gelen n sesi m'ye dönüşebilmektedir:

Defterlerimize çember çizdik.

Bahçede saklambaç oynadılar.

SES OLAYINA UĞRAYAN SÖZCÜKLERİN YAZIMI,
YAZIMI KARIŞTIRILAN SÖZCÜKLERYazımı Karıştırılan
Sözcükler

Türkçede kimi sözcükler yaygın şekilde yanlış yazılmaktadır. Bu sözcüklerden bazıları aşağıda verilmiştir.

Yanlış	Doğru
Antreman	antrenman
atolye	atölye
ayidat	aidat
ayit	ait
dinazor	dinozor
egzos	egzoz
elektirik	elektrik
espiri	espri
eşortman	eşofman
fülüt	flüt
herkez	herkes
idda	iddia
kırvat	kravat
kıprık	kirpik
kirbit	kibrit
klavuz	kılavuz
kurdela	kurdele
labaratuar	laboratuvar
makina	makine
meyva	meyve
orjinal	orijinal
pardesü	pardösü
pehriz	perhiz
ropörtaj	röportaj
seyehat	seyahat
şevkat	şefkat
traş	tıraş
unvan	ünvan
yalnış	yanlış
yanlız	yalnız
zatüre	zatürre

5.

	Cümleler	Yazım Yanlışı Var	Yazım Yanlışı Yok
I.	Ablam lavbali insanlardan hiç hoşlanmazdı.		X
II.	Çocuk elindeki çukulatayı yüzüne gözüne bulaştırmıştı.	X	
III.	Arabayı yalnış yere park edince cezayı yedik.		X
IV.	Salonda bir kaç kişi kalmıştı sadece.	X	

Yukarıdaki tabloda kaçınıcı satırlarda yanlışı işaretleme yapılmıştır?

- A) I ve II   B) I ve III   C) III ve IV   D) II ve IV

6. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) Artık kıbriti sadece pikniğe gittiğimiz zaman kullanıyoruz.
 B) Öğrencilerden bazıları okula pebbe kazak giyerek gelmiş.
 C) Doğum gününde Ayşen'e yalnız Serpil çiçek göndermiş.
 D) İki kıtayı birbirine bağlayacak yeni bir körpü yapılacakmış.

7. Şarz aletini yanına almayı unutunca telefonu kapnmış, günlerce kimse ona ulaşamamıştı.

Bu cümledeki yazım yanlısının benzeri aşağıdakilerden hangisinde vardır?

- A) Sohbetimiz ilerledikçe onu daha iyi tanımaya başladım.
 B) Babam her akşam eve gelmeden önce berebere uğrayıp traş olurdu.
 C) Bu topraklarda bu kadar ağacın büyüyebileceğini tahminetmiyordu.
 D) Rüzgâr öyle sert esiyordu ki, çadırlarımız neredeyse yerlerinden sökülecekti.

8. Sarmaşık Sokağı'nın sembolü olan Mehmet Efendi yalnız yaşardı ama evini kedilerle paylaşırdı. İnılmaz bir bağ vardı aralarında. O öksürse kediler miyavlardı. Kediler miyavlasa o da koşar, birine birşey olup olmadığını kontrol ederdi. Pek çok kediyi kendisine dost edinmişti.

Bu metindeki numaralanmış yerlerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Öğrencilerimiz konpozisyon yazmada çok ciddi zorlanıyor.
 B) İTÜ'nün düzenlediği sempozyumda yabancı bilim insanları da konuşma yaptı.
 C) Bir ülkenin geleceğini o ülkenin entelektüelleri belirler.
 D) Yaşar Kemal, 28 Şubat 2015'te İstanbul'da yaşamını yitirdi.

ÜNİTE GELİŞTİRME TESTİ

5. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerin hangisinde büyük harflerin yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) İç Anadolu Bölge'miz tahıl ambarı olarak bilinir.
B) Ali amcamın dükkânına gidip ona yardım ettim.
C) Okullar bu yıl 18 Eylül'de açılacaktı.
D) Muş Ovası baharda yemyeşil otlarla ve rengârenk çiçeklerle kaplanır.

6. Bakışın Güneş gibi ısıtır içimizi
1

Gülüşün pırlıl pırlıl aydınlatır içimizi anne
2

Elimizden şevkatle tutar, seversin bizi
3

Dünya'ya geldiğimiz günden beri anne
4

Bu dizelerdeki yazımı doğru olan sözcüğü hangi öğrenci, sebebiyle birlikte doğru bilmiştir?

Cevap 1'dir çünkü "Dünya, Güneş, Ay" kelimeleri gezegen anlamında kullanıldıklarında büyük harfle başlar.

Cevap 2'dir çünkü ikilemeler cümlede ayrı yazılır.

Cevap 3'tür çünkü "şevkatle" sözcüğü doğru yazılmıştır.

Cevap 4'tür çünkü "Dünya, Güneş, Ay" kelimeleri cümlede her zaman büyük harfle başlar ve kendisinden sonra gelen ek kesme işareti ile ayrılır.

- A) Yağız
B) Zeynep
C) Efe
D) Asel

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Onu bu geziye katılmaya ikna etmek hiç de kolay olmadı.
B) Sabahdan beri karnımda sebebini bilemediğim bir ağrı var.
C) Yazar, yeni kitabını yayınevine teslim ettiğini söyledi.
D) Şoför, bozulan aracını tamirhaneye bırakıp eve gitmiş.

8. DSİ'nin Aydın'da yaptığı on üç baraj daha 2019 yılı sonuna I II kadar tamamlanacak. Gökbel Barajı tamamlandığında Çine İlçesi'nde sulanan arazi miktarı artacak. III IV

Bu metinde numaralanmış sözlerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

9. Takvim yaprakları 1955 yılının aralık ayını gösteriyordu. İşte o gün, Montgomery Alabama'da siyah tenli bir kadın, bindiği otobüste yerini beyaz tenli bir yolcuya vermeyi reddederek tarihin akışına kuvvetli bir fiske vurdu. Rosa Parks adındaki bu cesur kadın, şehir düzenini bozmak iddiasıyla tutuklanmış ama onun kendi çapındaki bu destansı başkaldırısı, Amerika'daki ayrımcılığı ortadan kaldıran özgürlük şahlanışının düğmesine basmış; Parks'ı özgürlük tutkunu kitlelerin kahramanı yapmıştı. Birçok tarihçiye göre Amerika'daki sivil haklar hareketinin fitilinde o ateşlemişti.

Bu metinde,

- I. Büyük harflerin yazımı
II. De'nin yazımı
III. Ki'nin yazımı

kurallarından hangileriyle ilgili yanlışlık yapılmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve II D) I ve III

ÜNİTE GELİŞTİRME TESTİ

3. ➤ Bağlaç olan “de” her zaman ayrı yazılır.
➤ “mi” kendinden önceki kelimedenden ayrı, aldığı ekle de bitişik yazılır.
➤ Ses düşmesi ya da ses türemesi olduğunda birleşik fiiller bitişik yazılır.

Aşağıdaki cümlelerden hangisinde bulunan yazım yanlışı, bu bilgilerden herhangi biriyle ilgili değildir?

- A) Tuzda şeker gibi fazla tüketildiğinde vücudumuza zarar verir.
B) Masanın üzerindeki kitabımı bana aldın?
C) Annesinin en sevdiği küpesini parkta oynarken kayıp etmiş.
D) Kitap annem daha doğmadan 1975’de yazılmış.

4.

Bağlaç Olan da / de

Bağlaç olan da / de ayrı yazılır ve kendisinden önceki kelimenin son ünlüsüne bağlı olarak büyük ünlü uyumuna uyar.

- Oğlu da kızı da doktor olmuş.   ➤ Siz de mi böyle düşünüyorsunuz?

01

Ya sözüyle birlikte kullanılan “da” ayrı yazılır.

- Muz ya da çilek al.

02

Bulunma durum eki getirildiği kelimeye bitişik yazılır.

- Ev de bekle. (Yanlış)
- Evde bekle. (Doğru)

03

Ayrı yazılan da/de hiçbir zaman ta/te biçiminde yazılmaz.

- Vakit te doldu. (Yanlış)
- Vakit de doldu. (Doğru)

04

Da/de bağlacını kendisinden önceki kelimedenden kesme işareti ile ayırmak yanlıştır.

- Veli’de geldi. (Yanlış)
- Veli de geldi. (Doğru)

Bu görselde verilen bilgilere göre aşağıdaki metinlerin hangisinde yazım yanlışı yoktur?

- A) Aranızda anne ya da babasının "Kazağım yine çekmiş!" diye yakındığını hiç duymayan çok az kişi olsa gerek. Ancak genetik bilimi, bu sorunun da imdadına yetişecek gibi görünüyor.
- B) Soğuk belki insanı üşütür ama insana en iyi gelen yanı kışın sineklerin ortalıkta dolaşmamasıdır. Antarktika’da her zaman soğuk olan bir bölge olduğundan sineksiz yaşamak isteyenlerin çok seveceği bir yer olabilir.
- C) Bu yılda çok güzel bir şenliği geride bıraktık! Bizler hâlâ şenlik anlarıyla, şenlikten kalan güzel anlarla doluyuz; eminiz ki sizler de öylesiniz.
- D) 1853 yılında, Londra Hayvanat Bahçesi’nde akvaryum bölümü kuruldu. Burada, deniz suyunda yaşayabilen balıklar, yumuşakçalar, kabuklular, derisidikenliler ve birçok bitki türü sergilenmeye başlandı. Bu uygulama, yalnızca İngiltere’de ilgi görmeyip tüm dünya da yaygınlaştı.

ÜNİTE GELİŞTİRME TESTİ

5. Aşağıda bazı yazım kuralları verilmiştir:

- ▶ Bağlaç olan ki ayrı yazılır.
- ▶ Yer, millet ve kişi adlarıyla kurulan birleşik kelimelerde sadece özel adlar büyük harfle başlar.
- ▶ Sıra sayıları ekle gösterildiklerinde rakamdan sonra sadece kesme işareti ve ek yazılır, ayrıca nokta konmaz.
- ▶ "Etmek, edilmek, eylemek" yardımcı eylemleriyle kurulan birleşik fiiller, ilk kelimesinde herhangi bir ses düşmesi veya türemesine uğramazsa ayrı yazılır.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde yukarıdaki kurallardan herhangi birine uyulmamıştır?

- A) Diyelimki ıssız bir adaya düştün, yanına alacağın üç şey ne olur?
B) Yağışlı ve karlı hava önümüzdeki hafta yurdu terk ediyormuş.
C) Okulda 8'inci sınıflar için bir deneme sınavı yapıldı.
D) Babam yazın sıcak günlerinde Şile bezinden dikilmiş pijamasını giyer.

6.

Sazlı Sözlü Geceler

Birbirinden değerli müzisyenlerimizin sahne alacağı konserimize katılımınız bizi onurlandıracaktır.

Yer: Bursa AKKM A Salonu

Tarih ve Saat:

- I. 21.01.2022 – 21.00
II. 21/01/2022 – 21:00
III. 21/1/2022 – 21.00
IV. 21-01-2022 – 21.00

Yukarıdaki davetiyede yer alan mavi kutucuğa numaralanmış tarih ve saat yazımlarından hangisi getirilirse yazım yanlış yapılmış olur?

A) I ve III

B) II ve III

C) II ve IV

D) III ve IV

1. Sana her şeyi en ince ayrıntısına kadar 3.'üye anlatıyorum ama sen beni dinlemiyorsun.	Eğer buraya geleceksen bugünden otobüse binebilirsin yada yarın için bir uçak bileti alabilirsin.	Bu yaz taşınacağımız için kaydımı Atatürk Ortaokuluna aldıracağız.
Dışarı çıktığım zaman bazı kişilerin telaşla sağa sola kaçıştıklarını gördüm ve tedirgin oldum.	Babamın kasabadan 17.00'de kalkacak olan minibüse bineceklerine göre gece yarısı burada olurlar.	Özellikle yazın tatil sezonu açıldığı zaman şehrin nüfusu 2 milyona yaklaşmaktadır.

Yukarıdaki tabloda yazım yanlışı yapılmış cümlelerin yazılı olduğu kutular kırmızıya boyandığında tablonun görünümü nasıl olur?

A)

B)

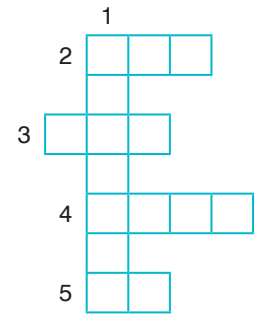

C)

D)

2. Birkaç sözcükten oluşan kurum, kuruluş, ülke, kitap, dergi ve yön adları her sözcüğünün ilk harfi alınarak kısaltılır ve her harf büyük yazılır. Ancak bazen kelimelerin birkaç harfinin kısaltmaya alındığı da görülür. Bu tür kısaltmalarda, kısaltmanın akılda kalabilmesi için yeni bir kelime oluşturma amacı güdülür.

Aşağıda numaralanmış sözcük gruplarının kısaltmaları soldan sağa ve yukarıdan aşağı olmak üzere bulmacaya yerleştirilecektir.

- Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
- Türk Dil Kurumu
- Amerika Birleşik Devletleri
- Türkiye Dil ve Edebiyat Derneği
- Kutadgu Bilig

Verilenlere göre aşağıdakilerden hangisi bulmacadaki harflerle oluşturulabilecek kelimelerden biridir?

A) DEVA

B) KEDİ

C) BALE

D) TEMA

3. Bir botanik bahçesinde yapılacak etkinliklerle ilgili kartlar aşağıda verilmiştir.

“

ÇİÇEK DİKİMİ

MEKAN : Sınıf içi
ÖĞRENCİ SAYISI : 15
SÜRE : 60 dakika
İÇERİK :
Çiçekli bitkilerin bölümleri ve nasıl ürediğini öğrenip bitkilerin yaşamlarını nasıl sürdürdüğünü keşif ediyoruz. Kendi çiçeğimizi dikip bakımını üstleniyoruz.
KAZANIM :
Öğrenciler bitkilerin büyüme ve gelişme süreçleri hakkında bilgi edinir ve çiçeğin yapısal bölümlerini tanımlar.

”

“

SUYUN YOLCULUĞU

MEKAN : Sınıf içi
ÖĞRENCİ SAYISI : 15
SÜRE : 60 dakika
İÇERİK :
Suyun milyonlarca yıldır devam eden yolculuğunu oyun oynayarak öğreniyoruz. Dinazorların içtiği su ile günümüzde içtiğimiz su aynı mıdır? sorusuna cevap arıyoruz.
KAZANIM :
Öğrenciler su döngüsünün doğal yaşam için önemini sorgular.

”

“

İLGİNÇ BİTKİLER

MEKAN : Sınıf içi
ÖĞRENCİ SAYISI : 15
SÜRE : 60 dakika
İÇERİK :
Küstüm otu, taş otu, sinek kapan bitkilerinin ilginç yaşam biçimlerini inceleyip onların hayatlarını nasıl devam ettirdiklerini öğreniyoruz. Karikatür çalışması ile öğrendiklerimizi pekiştiriyoruz.
KAZANIM:
Öğrenciler bitkilerin farklı yaşam ve beslenme şekilleri olduğu çıkarımını yapar.

”

“

YAŞAYAN FOSİL

MEKAN : Sınıf içi
ÖĞRENCİ SAYISI : 15
SÜRE : 60 dakika
İÇERİK : Bitkilerin geçmişi hakkındaki bilgileri nasıl elde ederiz? Geçmiş yaşamın taşlaşmış kalıntıları olan fosiller yardımıyla binlerce yıl önce yaşamış bitkilerin izini sürüyoruz. Günümüz bitki dünyasının hem hikâyelerini yazıyor hem de fosillerini yapıyoruz.
KAZANIM: Öğrenciler fosillerin oluşumunu araştırır. Bitkilerin gelişim süreçlerini ve neden sonuç ilişkisini inceler.

”

Yukarıdaki etkinliklerin yazılı olduğu kartlardan hangisinde herhangi bir yazım yanlışı yapılmamıştır?

- A) ÇİÇEK DİKİMİ   B) SUYUN YOLCULUĞU   C) İLGİNÇ BİTKİLER   D) YAŞAYAN FOSİL

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yoktur?

- A) Çaldıran Meydan Savaşı, Osmanlı Padişahı I. Selimle Safevi Hükümdarı Şah İsmail arasında 23 Ağustos 1514'te, günümüzde İran sınırları için de yer alan Maku şehri yakınlarındaki Çaldıran Ovası'nda yapılmıştır.
- B) Çaldıran Meydan Savaşı, Osmanlı Padişahı I. Selim ile Safevi Hükümdarı Şah İsmail arasında 23 Ağustos 1514'de, günümüzde İran sınırları içinde yer alan Maku Şehri yakınlarında ki Çaldıran Ovası'nda yapılmıştır.
- C) Çaldıran Meydan Savaşı, Osmanlı Padişahı I. Selim'le Safevi Hükümdarı Şah İsmail arasında 23 Ağustos 1514'te, günümüzde İran sınırları içinde olan Maku şehri yakınlarındaki Çaldıran Ovası'nda yapılmıştır.
- D) Çaldıran meydan savaşı, Osmanlı Padişahı I. Selim ile Safevi Hükümdarı Şah İsmail arasında 23 ağustos 1514'te, günümüz de İran sınırları içinde yer alan Maku şehri yakınlarındaki Çaldıran Ovası'nda yapılmıştır.

CEVAP ANAHTARI

10. ÜNİTE

YAZIM KURALLARI

Büyük Harflerin Kullanıldığı Yerler

Test - 1	1-C	2-D	3-A	4-B	5-B	6-C	7-A	8-A		
Test - 2	1-B	2-B	3-C	4-B	5-C	6-C	7-A	8-C	9-A	10-A

Tarihlerin Yazımı, Sayıların Yazımı

Test - 3	1-C	2-C	3-C	4-A	5-C	6-D	7-B	8-B
----------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

De, Ki, Mi'nin Yazımı, Kısaltmaların Yazımı

Test - 4	1-A	2-D	3-A	4-D	5-D	6-B	7-A	8-C	9-D
----------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Birleşik Sözcüklerin Yazımı

Test - 5	1-C	2-B	3-A	4-C	5-D	6-B	7-B
----------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

İkilemelerin, Pekiştirmeli Sözcüklerin ve Satır Sonundaki Sözcüklerin Yazımı

Test - 6	1-D	2-B	3-C	4-A	5-C	6-A	7-D	8-B	9-C	10-C	11-D
----------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	------

Ses Olayına Uğrayan Sözcüklerin Yazımı - Yazımı Karıştırılan Sözcükler

Test - 7	1-C	2-A	3-D	4-B	5-B	6-D	7-B	8-C	9-A
----------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

CEVAP ANAHTARI

ÜNİTE GELİŞTİRME TESTLERİ

Yazım Kuralları

Test - 8	1-C	2-C	3-A	4-B	5-A	6-B	7-B	8-D	9-C
Test - 9	1-B	2-C	3-D	4-A					
Test - 10	1-C	2-C	3-B	4-D	5-A	6-C			

SÜPER TEST

Yazım Kuralları

Test - 11	1-D	2-B	3-D	4-C
-----------	-----	-----	-----	-----

Kaynakların tamamı için bu esere ulaşabilirsiniz.

Mesut
BAYAR

Duygu
AKKAYA SALMAN

